

Hoofdlijnenakkoord gemeente Zeist 2018-2022

Op weg naar een Inwonersakkoord

VVD, GroenLinks, CDA en ChristenUnie-SGP

GROENLINKS

ChristenUnie SGP

Inleiding

Onze gemeente Zeist is met haar kernen Austerlitz, Bosch en Duin, Den Dolder, Huis ter Heide en Zeist een van de mooiste gemeenten in ons land. Zeist ligt centraal, midden in het Nationaal Park Heuvelrug en in een gebied doordrenkt met cultuurhistorie en met een betrokken en actieve samenleving. Zeist heeft een geschiedenis van ondernemerschap en verdraagzaamheid, van vrijheid en verbondenheid. Zeist kent vele nationaliteiten en culturen en we mogen trots zijn op hoe we in Zeist met elkaar samenleven.

Het is duidelijk dat de relatie tussen gemeente en de samenleving aan verandering onderhevig is. We doen bijvoorbeeld steeds meer samen, op gelijkwaardige wijze en met een gedeelde verantwoordelijkheid. De betrokkenheid van inwoners bij ruimtelijke ontwikkelingen is de afgelopen jaren gegroeid en er zijn meer maatschappelijke initiatieven dan ooit. Tegelijkertijd zijn er mensen waarvoor het nog niet vanzelfsprekend is om mee te doen en ligt er een opgave om kwetsbare mensen op weg te helpen in het leven.

Het is in deze context dat de coalitie van VVD, GroenLinks, CDA en ChristenUnie/SGP ervoor kiest om een akkoord op hoofdlijnen te formuleren. Een akkoord dat maatschappelijke opgaven benoemt voor Zeist op negen inhoudelijke thema's en daarbij ambities formuleert. Nadrukkelijk kiest deze coalitie er voor om de oplossingen niet in detail te bedenken. De praktijk laat immers zien dat we in Zeist een samenleving hebben die zeer betrokken is, meedenkt en die wij willen stimuleren en faciliteren om tot een nadere invulling van de ambities te komen. Dat biedt ruimte om ons nu te beperken tot een Hoofdlijnenakkoord, dat na een dialoog met de inwoners nader ingevuld zal worden en vervolgens zal worden vastgesteld als Inwonersakkoord.

De opgave is om vanuit ieders individuele situatie en belang te komen tot het goede voor Zeist, zonder de verscheidenheid en diversiteit in de samenleving weg te nemen. Dat vereist dat we elkaar weten te vinden, elkaar spreken en naar elkaar luisteren. Dat vereist ook dat we actief naar mensen gaan die we nog niet spreken om hun inbreng op te halen. Deze coalitie wil de schotten wegnemen die bestaan tussen het gemeentehuis en de samenleving. We gaan voor een open, transparante en toegankelijke politiek, waar discussies op basis van argumenten de keuzes bepalen voor Zeist.

Dat vraagt dat het gemeentebestuur meer naar buiten toe is gericht. De gemeenteraad wordt mede hierdoor continu gevoed vanuit de samenleving en speelt hier actief op in. In het verlengde daarvan voelen inwoners zich actief betrokken en hebben zij invloed op de keuzes die gemaakt worden door de gemeenteraad.

Deze beweging is een noodzakelijke. De samenleving is complexer geworden en het is mede daardoor een illusie dat de gemeente grote maatschappelijke opgaven alleen kan oplossen. Daar is samenwerking voor nodig, op basis van gelijkwaardigheid en gedeelde verantwoordelijkheid. Deze ontwikkeling is ook goed zichtbaar in een van de grootste wettelijke veranderingen die de komende jaren gaat spelen, namelijk de Omgevingswet.

De inwoners van Zeist zijn dus meer dan ooit aan zet en daar gaat deze coalitie ruimte aan geven. In het uitspreken van steun aan maatschappelijke initiatieven, in het wegnemen van regels die realisatie van initiatieven in de weg zitten en met het laag houden van de lasten voor inwoners en bedrijven. We investeren daarbij meer dan ooit in de voorwaarden voor een betrokken en actieve samenleving. We durven als gemeente te ondernemen en te experimenteren. En we leren van de fouten die we zullen maken.

De komende vier jaar gaat deze coalitie samen met de andere politieke partijen in Zeist en met de inwoners van Zeist doorpakken op een aantal urgente en grote maatschappelijke opgaven. We willen dat mensen meedoen in Zeist en dat mensen gaan merken dat de zorg en ondersteuning verder verbeteren. We gaan nog steviger inzetten op duurzaamheid, we gaan aan de slag met veiligheid en met de woonopgave waar we in Zeist voor staan. Ook gaan we fors investeren in beter onderhoud van wegen en fietspaden en in de gemeentelijke informatievoorziening en dienstverlening. We gaan op tal van thema's nieuwe oplossingen zoeken en doorpakken voor het goede leven in Zeist. En dat alles willen we nadrukkelijk samen met u – inwoners van Zeist – gaan doen.

Het hoofdlijnenakkoord bieden we aan de gemeenteraad aan met het verzoek om in gezamenlijkheid een procedure af te spreken om te komen tot een Inwonersakkoord. Het Inwonersakkoord dient vooral een antwoord te geven op de 'hoe-vraag', ofwel de wijze waarop we in Zeist invulling geven aan de maatschappelijke opgaven en ambities. Voor de zomer stelt de raad een procedure vast waarmee we tot een Inwonersakkoord zullen komen. Het Inwonersakkoord zal vervolgens in het najaar worden vastgesteld door de raad.

1 - Goed bestuur in een betrokken samenleving

Maatschappelijke opgave:

Actief betrokken inwoners dragen bij aan het nemen van de goede besluiten en het realiseren van de juiste dingen in Zeist. Op die wijze bouwen we aan vertrouwen in elkaar en behalen we de beste resultaten.

De rol en de positie van de gemeente verandert in een hoog tempo. Binnen de samenleving ontstaan steeds meer initiatieven in het domein waar de gemeente van oudsher leidend was. Daarnaast zijn inwoners in toenemende mate betrokken bij hun directe (leef)omgeving. Inwoners verwachten dat de politiek en de gemeentelijke organisatie zich anders opstellen. Meer vanuit gelijkwaardigheid en met meer durf om samen tot het goede te komen.

Deze coalitie maakt nadrukkelijk de keuze om samen met de inwoners te komen tot een Inwonersakkoord. Het proces hiervoor is delicaat en vereist een helder proces met duidelijke kaders waarbinnen input van de inwoners wordt gevraagd. Ook moet vooraf duidelijk zijn wat er met de opgehaalde input gebeurt en hoe hierover teruggekoppeld zal worden.

Bij dit alles past dat de gemeentelijke organisatie, naast het leveren van excellente dienstverlening, zoekt, denkt en handelt vanuit de opgave om elke dag weer de allerbeste bijdrage te leveren aan een goed leven in Zeist. Vertrouwen, nabijheid en kracht zijn daarbij de kernwaarden.

Ambitie:

- Inwoners zijn actief betrokken en hebben invloed op de keuzes die gemaakt worden. We zorgen er voor dat we een zo evenwichtig mogelijk beeld krijgen van wensen en ideeën van inwoners, op basis waarvan besluiten worden genomen.
- De rol en werkwijze van de gemeenteraad groeit mee met de veranderende samenleving en met nieuwe ontwikkelingen op het vlak van de democratie. Hierdoor is de raad meer extern georiënteerd en staat midden in de samenleving. De raad wordt mede hierdoor continu gevoed vanuit de samenleving en speelt hier actief op in.
- De gemeentelijke organisatie staat als netwerkorganisatie midden in de samenleving en wordt herkend als open en toegankelijk.
- De gemeente communiceert tijdig en duidelijk en mensen kunnen gemakkelijk in gesprek komen met vertegenwoordigers van de gemeente, zowel persoonlijk als digitaal.
- Via digitalisering is toegang tot informatie en participatie aanzienlijk laagdrempeliger. Ook zetten we digitalisering in bij dienstverlening rond vergunningen, belastingen, zorg en werk/inkomen. We hebben hierbij nadrukkelijk oog voor mensen met minder digitale

vaardigheden en borgen dat de informatie en toegang tot participatie ook voor hen bereikbaar blijft.

- Digitalisering biedt niet alleen kansen maar vraagt ook aandacht voor risico's. De gemeente gaat uiterst zorgvuldig om met de gegevens van haar inwoners en investeert daarom in adequate voorzieningen voor informatiebeveiliging en privacy.
- De gemeente handelt ten aanzien van de gemeentelijke dienstverlening sneller en is daarin voorspelbaar. Afspraken zijn helder en worden nagekomen.
- In Zeist gaan we uit van vertrouwen in de inwoners. Daar passen het maken van nieuwe regels op basis van incidenten en vinkjesculturen niet bij. We zijn ondernemend in onze publieke taak: we durven te experimenteren, evalueren goed en leren van eventuele fouten om het weer beter te doen. Dit past in een cultuur van doorpakken en realiseren.

2 - Vitale gemeenschappen

Maatschappelijke opgave:

Een vitale buurt, wijk of dorp leidt tot een betere woon- en leefomgeving, meer veiligheid, minder eenzaamheid en meer kwaliteit van de openbare ruimte. Zeist kent tal van buurten en dorpen waar mensen elkaar kennen en waar allerlei activiteiten en ontmoetingen plaatsvinden door en tussen buurt- en dorpsbewoners.

Ontmoeten en persoonlijk contact is de kern van een vitale samenleving en een belangrijke voorwaarde voor welbevinden. In Zeist staan inwoners met elkaar in verbinding, ongeacht achtergrond, religie of geaardheid. Dit vindt ook buiten de eigen straat of buurt plaats; op school, in de kerk of de moskee maar ook bij culturele activiteiten en bij de sportvereniging.

We zien dat er op dit vlak nog veel nodig is in Zeist. Vrijwilligerswerk verandert en mensen willen zich steeds minder voor een langere periode aan een vereniging verbinden. Veel sportaccommodaties zijn verouderd en veel verenigingen hebben het lastig het hoofd boven water te houden. In de culturele sector is de samenwerking onderling en met andere domeinen in gang gezet, maar ook dit vraagt nog veel stappen.

Ambitie:

- Zeist bestaat uit actieve buurten en dorpen waar mensen omzien naar elkaar en waar buurtbewoners de verantwoordelijkheid voelen en nemen voor de eigen woonomgeving. Bewoners voelen zich eigenaar van eigen buurt en zetten zich in voor de leefbaarheid daarvan.
- We stimuleren en ondersteunen buurt- en dorpsverenigingen en we werken in alle wijken met buurtbudgetten.
- In alle buurten krijgen mensen de ruimte om activiteiten te organiseren die bijdragen aan de ontmoeting. In buurten waar dit achterblijft kiest de gemeente voor een inspirerende rol waarbij het uitgangspunt blijft dat de buurt zelf organiseert.
- Sport verbindt mensen en draagt bij aan een gezonde en actieve gemeenschap in Zeist. In Zeist investeren we in een gevarieerd en kwalitatief goed aanbod van sportvoorzieningen.
- In Zeist zijn vele mogelijkheden om elkaar te ontmoeten. We ondersteunen een breed aanbod op gebied van recreatie, cultuur en natuur en ook vinden er tal van evenementen plaats.
- We versterken de vitaliteit van wijken door meer integraal en meer wijkgericht samen te werken met de diverse partners die in de verschillende wijken en dorpen actief zijn.

- Ieder kind kan naar de school van zijn of haar keuze. Er is geen ruimtegebrek op scholen en er zijn geen wachtlijsten.

3 - Merkbaar nog beter in zorg voor elkaar

Maatschappelijke opgave:

Iedereen telt mee en doet mee in Zeist. Jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning voor wie dat nodig heeft zijn middelen om deel te kunnen nemen aan onze samenleving. Omkijken naar elkaar, mantelzorg en professionele zorg op maat, met respect voor elkaars achtergrond en identiteit en vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid en vrije keuze zijn belangrijke voorwaarden voor een goed leven.

Uiteindelijk bepalen mensen zelf wat voor hen kwaliteit van leven is. Zorg en ondersteuning zijn er op gericht om mee te kunnen (blijven) doen. Het doel is dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven en zelf de regie hebben over hun leven, inclusief de steun die ze daarbij ontvangen.

De afgelopen jaren heeft de gemeente veel meer zorgtaken gekregen, die in Zeist goed zijn opgepakt. Het gaat in het algemeen goed met de (jeugd)zorg en maatschappelijke ondersteuning in Zeist. Het is zaak om de komende tijd in te zetten op innovatie en transformatie om zodoende nog veel betere zorg en ondersteuning op maat te kunnen verlenen en tegelijkertijd doelmatiger te werken. Dat vereist dat we heldere keuzes maken over hoe we deze taken in Zeist goed willen organiseren om de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van zowel de jeugdzorg als de maatschappelijke ondersteuning in Zeist goed te borgen.

Ambitie:

- De jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning is integraal en zo laagdrempelig mogelijk georganiseerd. Het aanbod is op maat gesneden naar de individuele situatie en dit organiseren we zo dicht mogelijk bij de mensen zelf.
- In Zeist is het aanbod van (jeugd)zorg en ondersteuning sluitend en ontschot. Dat betekent dat mensen de jeugdzorg en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben, ongeacht de onderliggende regeling of financieringsbron. Daarmee ontstaat ruimte om jeugdzorg en ondersteuning aan te bieden met veel minder regels en ook biedt dit kansen voor een betere aansluiting tussen verschillende vormen van zorg en ondersteuning.
- Zeist is innovatief en biedt volop ruimte aan nieuwe technieken (bv eHealth), nieuwe samenwerkingsverbanden tussen partijen in de zorg en nieuwe ideeën voor betere zorg en ondersteuning.
- Mensen hebben keuzevrijheid in het aanbod van zorg in natura dat door de gemeente wordt gecontracteerd. Mocht het aanbod niet passend zijn, dan hebben mensen de vrijheid om via een PGB de zorg te organiseren die nodig is.

- Bij het bepalen van de zorg en ondersteuning vanuit de gemeente kijken we goed naar de eigen mogelijkheden van mensen en hun omgeving. Dit is maatwerk. Mantelzorgers ontvangen goede ondersteuning bij de uitvoering van hun taken.
- Inwoners die onvoldoende zelfredzaam zijn om hun eigen zorg te organiseren ontvangen vanuit de gemeente de noodzakelijke ondersteuning.
- Er is een goede afstemming tussen de professionele zorg vanuit de overheid en de zorg voor mensen vanuit hun eigen omgeving.
- Mensen kunnen langer blijven wonen in hun vertrouwde omgeving, ook wanneer de zorgvraag toeneemt.
- Inwoners die een ingrijpende gebeurtenis hebben meegemaakt kunnen gebruik maken van gerichte aandacht en ondersteuning zodat ze na verwerking weer goed en zelfstandig kunnen functioneren in de maatschappij.
- We zetten zoveel mogelijk in op preventie om hoge kosten voor (zwaardere) zorg in de toekomst te voorkomen. Voor mensen waar de eigen financiële bijdrage een reden is om zorg te mijden is er maatwerk mogelijk via een eenvoudige procedure.
- Het sociaal team en het Centrum voor jeugd en gezin (CJG) moeten voor iedereen goed vindbaar en toegankelijk zijn. Zij werken proactief, snel en adequaat en zonder wachtlijsten en de deskundigheid van de professionals is op niveau.
- We zijn met elkaar alert op verborgen zorgvragen.
- We geven alle kinderen een gezonde start door preventieve zorg bij (aankomende) jonge ouders en vroegtijdige signalering en hulp bij problemen

4 - Toekomstbestendig wonen

Maatschappelijke opgave:

Goed en passend kunnen wonen draagt in belangrijke mate bij aan een vitale economie, minder werkloosheid, betere zorg, vitale buurten en daarmee aan een goed leven in Zeist.

De woningmarkt in Zeist en de regio staat onder hoge druk doordat de vraag veel groter is dan het aanbod. De wachtlijsten voor een sociale huurwoning groeien, de verkoopprijzen van bestaande woningen blijven stijgen, inschrijvingen voor nieuwbouwwoningen zijn vele malen groter dan het aanbod en jongeren en mensen met middeninkomens hebben weinig kans in de vrije (huur)sector. Vooral voor mensen met een middeninkomen is het steeds lastiger of zelfs onmogelijk om een woning te vinden of om door te stromen naar een passende woning. Waar de markt oplossingen realiseert voor de hogere inkomens en corporaties zorgen voor het aanbod van sociale huurwoningen zijn het de middeninkomens die in Zeist in de knel dreigen te komen. Ook zien we in Zeist de groep ouderen toenemen, die kleiner wil wonen met voorzieningen die passen bij een groeiende zorgvraag.

Ten slotte verwachten we dat Zeist een belangrijke vestigingsplaats zal zijn voor de vele extra mensen die de komende jaren op het Utrecht Science Park gaan werken.

Ambitie:

- Met de corporaties, projectontwikkelaars, makelaars en andere betrokkenen werken we intensief samen om te zorgen dat de vraag en het aanbod in Zeist op elkaar aansluit.
- We werken de komende periode toe naar een situatie waarin iedereen een passende woning heeft. Mensen die niet passend wonen in Zeist moeten binnen afzienbare tijd een meer geschikte woning kunnen vinden.
- Het aanbod van woningen voor mensen met een middeninkomen gaat fors toenemen.
- In nieuwbouwprojecten is er ook aandacht voor het bouwen van starterswoningen voor jongeren en jonge gezinnen uit Zeist.
- We maken de versnellingsopgave uit 2016 af. Dat betekent dat we in totaal 1.250 woningen versneld gaan realiseren.
- In alle wijken in Zeist zijn nieuwe kleinschalige projecten voor ouderen ontwikkeld of in ontwikkeling, waar mogelijk gecombineerd met zorg.
- We gaan naast het vergroten van het aanbod ook de betaalbaarheid van wonen in Zeist vergroten, onder meer door woonlasten (inclusief energiekosten) te verlagen.

- We gaan de woningen in Zeist flink verduurzamen; nieuwbouw is aardgas-loos en nul-op-de-meter.
- Bij nieuwe plannen bouwen we in principe niet in het groen of in het buitengebied.

5 - Veilig thuis en op straat

Maatschappelijke opgave:

Veiligheid is een eerste vereiste voor de open vrije samenleving. Inwoners van Zeist moeten zich overal veilig en op hun gemak voelen. Kinderen moeten zorgeloos naar school of (sport)vereniging kunnen fietsen en ouderen moeten ongehinderd over straat kunnen. Ondernemers moeten zonder dat criminelen daar vat op hebben kunnen ondernemen.

Een onveilige omgeving kan leiden tot gevoelens van onrust en angst. De overheid heeft tot taak om de rechtstaat te bewaken en criminaliteit en overlast effectief te bestrijden. Zorg en veiligheid vullen elkaar aan. Een goede specifieke zorg op maat bevordert de veiligheid in de samenleving.

Veiligheid gaat naast het tegengaan van criminaliteit en overlast ook om de aanwezigheid van vertrouwen, geborgenheid en gemeenschapszin. We zien het als onze taak om deze waarden te bevorderen.

Ambitie:

- Criminaliteit en overlast gevend en asociaal gedrag daalt verder. We zijn streng voor degene die zich niet aan de regels wil houden, maar bieden hulp aan degene die op het juiste spoor wil komen. We kiezen hierbij voor een goed evenwicht tussen repressie, preventie en zorg.
- Inwoners voelen zich veiliger doordat er betrokkenheid is met elkaar via gezamenlijke initiatieven zoals de Buurt WhatsApp-groepen en projecten zoals Waaks. Bewoners kunnen hun informatie gemakkelijk en effectief delen met de politie.
- We signaleren huiselijk geweld en kindermishandeling sneller, zodat bijtijds ingegrepen kan worden en met de betrokkenen naar een duurzame en veilige thuissituatie kan worden gewerkt.
- Voor een goed functionerende samenleving is gerichte aanpak van ondermijning van groot belang. We zullen hier met kracht op inzetten.
- Richting veelplegers is de inzet van de persoonsgerichte aanpak (PGA) een zeer effectief middel gebleken. We zullen dit nog verder uitbouwen.
- We intensiveren de inzet op brandpreventie en preventie van woninginbraken.
- We borgen de digitale veiligheid in onze gemeente.

6 - Mobiliteit in beweging

Maatschappelijke opgave:

Mobiliteit is een voorwaarde voor persoonlijke ontwikkeling, voor werk, voor opleiding, maar ook voor sport, cultuur en recreatie en natuurlijk voor persoonlijk contact.

De komende jaren zal de mobiliteitsvraag in Zeist en de regio flink gaan toenemen. Tegelijkertijd gaat de manier waarop we ons vervoeren veranderen. Als we niets doen gaat Zeist vastlopen, zullen kernen minder goed bereikbaar worden, komt de gezonde leefomgeving onder druk te staan en gaat de verkeersonveiligheid toenemen. De opgave voor Zeist is er in gelegen goed in te spelen op deze veranderingen teneinde Zeist leefbaar, veilig en bereikbaar te houden.

Ambitie:

- We kiezen voor vier speerpunten rond mobiliteit: bereikbaarheid, toegankelijkheid voor mensen met een beperking, verduurzaming en veiligheid.
- We maken een nieuwe visie op mobiliteit die nader uitgewerkt wordt in een nieuw gemeentelijk verkeer- en vervoersplan (GVVP). Gelijkwaardigheid van de diverse vervoersmiddelen is uitgangspunt, zodat de keuzevrijheid van mensen is geborgd. Het nieuwe GVVP is gebaseerd op een heldere toekomstvisie op verkeer en mobiliteit.
- De positie van de fietser is sterk en zichtbaar verbeterd. We houden daarbij specifiek rekening met de ontwikkeling van sneller en veiliger fietsverkeer.
- We faciliteren het gebruik van duurzame vervoersmiddelen – met name het elektrisch vervoer – zo goed mogelijk. Dat vereist de komende jaren aanvullende investeringen in de infrastructuur.
- We zetten in op investeringen vanuit het Rijk en de provincie in de bereikbaarheid van Zeist. Uitgangspunt is dat station Driebergen-Zeist de intercitystatus behoudt en dat het buslijnnennetwerk verbetert.
- Goede kwaliteit van de wegen vormt de basis voor veilig gebruik; de komende jaren maken we een inhaalslag in het onderhoud.
- De spoorwegovergang in Den Dolder blijft open. De overgang is op een zo kort mogelijke termijn veilig ingericht.
- De verkeersontsluiting van het centrum en de omliggende wijken past bij de ambitie voor het aantrekkelijk en leefbaar maken van het centrum. Hierover maken we keuzes op basis van goed overleg met alle betrokkenen waarbij we zoeken naar breed gedragen oplossingen.
- Er komt een pilot met het afsluiten van de Slotlaan op basis van goed overleg met winkeliers, bewoners en gebruikers van de Slotlaan.

- In combinatie met wijkveiligheidsplannen worden verkeersveiligheidsplannen uitgewerkt.

7 - Meedoen

Maatschappelijke opgave:

Mee kunnen doen is belangrijk voor een goed leven in Zeist. Werk vormt de beste manier om mee te kunnen doen in onze samenleving. Ongeacht achtergrond of inkomen moeten mensen gelijke kansen hebben op ontplooiing, talentontwikkeling, werk, leren, ontmoeten en ontspannen.

De meeste mensen zijn gelukkig prima in staat om eigen verantwoordelijkheid te nemen voor het vinden van hun weg in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Voor anderen is dit niet vanzelfsprekend. Omstandigheden als armoede en schulden, laaggeletterdheid, langdurige werkeloosheid en gezondheidsproblemen kunnen belemmeringen geven en kansen negatief beïnvloeden. De gemeente neemt voor deze groep waar mogelijk belemmeringen weg met oog voor de persoonlijke omstandigheden, waarbij uitgangspunt is: niets over ons, zonder ons. Het is belangrijk dat iedereen het gevoel heeft er toe te doen; dat iedereen zoveel mogelijk op eigen benen kan staan.

Gelukkig draait de economie goed en vinden veel mensen op eigen kracht de weg naar werk. De opgave in Zeist ligt daarom de komende jaren steeds meer bij de mensen die een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Dat vraagt een meer specifieke benadering dan voorheen nodig was. Het zijn vaak complexe problemen die deze mensen in de weg zitten. Dit vereist dat de gemeente een beweging maakt van generieke regelingen naar maatwerk. Daarin is de betrokkenheid van een ieder bij het ontwikkelen van perspectief op werk en participatie van groot belang. Het lokaal toepassen van de uitgangspunten van het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een handicap is een uitgangspunt.

Ambitie:

- Iedereen in Zeist kan rekenen op bestaanszekerheid. We gaan op maat specifieke aandacht geven aan zaken die de bestaanszekerheid kunnen raken en die belemmerend zijn om mee te kunnen doen. Mensen hebben daarbij zelf een belangrijke rol en verantwoordelijkheid, de gemeente ondersteunt hen daar waar het nodig is.
- We spreken mensen aan op talent en mogelijkheden en niet op beperkingen. We verwachten en waar nodig stimuleren we dat mensen het maximale uit zichzelf halen en (opnieuw) regie hebben op hun ontwikkeling en kwaliteit van leven.

- Kinderen en jongeren doen volwaardig mee en krijgen ongeacht hun situatie thuis de ruimte om zich te ontplooiën, onder meer via een activerend jongpakket.
- Iedereen met een (bijstands)uitkering is in beeld en zit in een traject om actief te zijn richting betaald werk, vrijwilligerswerk of een (ondernemende) dagbesteding.
- Er is een significante daling van het aantal mensen met een uitkering doordat mensen aan de slag zijn met een baan.
- De bureaucratie is fors afgenomen. De gemeente zorgt dat mensen met een hulpvraag snel en adequaat de zorg en ondersteuning krijgen die nodig is en daarbij kiezen we voor oplossingen die leiden tot een meer doelmatiger en doeltreffender inzet van middelen.
- Samen met onder andere zorgverleners, welzijnsorganisaties en woningcorporaties is er continue aandacht voor het tegen gaan van eenzaamheid en zorgmijding in de samenleving.
- Samen met scholen en het bedrijfsleven borgen we dat er voldoende stageplaatsen zijn voor jongeren in Zeist.

8 - Samen aan de slag voor het klimaat

Maatschappelijke opgave:

Zeist wil een gemeente zijn waar de activiteiten niet ten koste gaan van de aarde, zodat we haar in goede staat kunnen doorgeven aan volgende generaties.

We willen in Zeist een zo goed mogelijk leefklimaat om een goed leven voor iedereen mogelijk te maken en te houden. De ambities daartoe zijn vastgelegd in de Brede Milieuvisie. De opgave is nu om daadwerkelijk alle ambities uit de Brede Milieuvisie te realiseren. De komende jaren zullen we concreet en met focus een forse versnelling moeten aanbrengen in onze duurzaamheidsagenda.

Ambitie:

- Zeist is klimaatneutraal in 2030. In 2019 wordt de *roadmap* om dit doel te realiseren gepresenteerd.
- In de komende raadsperiode realiseren we één derde van deze ambitie, tenzij het voor onderdelen aannemelijk is dat er door technische ontwikkeling een versnelling in de volgende periode(s) mag worden verwacht.
- Om deze ambitie waar te maken, maken we gezamenlijk (overheid en samenleving) een omslag in denken en doen. Daarnaast zetten we in op innovatie en ontwikkeling van kennis en techniek.
- Zeist weet waar ze staat in de voortgang van de ambitie door de online beschikbaarheid van actuele cijfers en kengetallen.
- Het gemeentelijk vastgoed kent in 2022 gemiddeld label B, waarmee de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft.
- Het bezit van de woningcorporaties kent in 2022 gemiddeld label B.
- Vanaf 2019 is de Stichting Energie Zeist er niet alleen voor particulieren maar ook voor bedrijven en beschikt ze over een breed palet aan financieringsmodellen voor private verduurzaming.
- In 2021 ligt er voor de eerste wijk van Zeist een compleet en gedragen plan voor de transformatie van deze wijk naar een aardgas-loze “wijk van de toekomst”.
- Alle nieuwbouwplannen zijn aardgasvrij.
- Al het afval in Zeist wordt in 2022 omgezet in grondstoffen. Producten worden zo hoogwaardig mogelijk hergebruikt. Verbranding is de meest laagwaardige vorm van hergebruik en wordt zo veel mogelijk vermeden.
- De lucht in Zeist wordt aanmerkelijk schoner door een meetbare afname van fijnstof.

- Een aanzienlijk groter deel van het regenwater komt in de bodem terecht in plaats van in het riool.
- De hoeveelheid zwerfafval halveert iedere twee jaar.
- We borgen het groene karakter van Zeist (natuur, bomen, groenstructuur, buitengebied) en versterken de biodiversiteit.

9 - Economie als versneller

Maatschappelijke opgave:

Een vitale economie draagt bij aan een goed leven in Zeist. Er is werk voor mensen, de welvaart neemt toe en er is ruimte om te investeren in maatschappelijke voorzieningen op het vlak van onder meer veiligheid, duurzaamheid en sociale zekerheden. Op lokaal niveau is de betekenis van een vitale economie ook zichtbaar in de financiële ondersteuning van het verenigingsleven en de aanwezigheid van goede voorzieningen, zoals winkelcentra.

De verwachting is dat zowel de economie, de mobiliteit als het aantal inwoners in Zeist de komende jaren flink gaat toenemen. Dit leidt tot de opgave om deze groei goed in te passen binnen de wens om de leefbaarheid in Zeist verder te verbeteren. Dat vraagt aandacht voor de wijze waarop we de bereikbaarheid van Zeist willen verbeteren, hoe we om willen gaan met onze bedrijventerreinen en kantoorlocaties, hoe we de woonopgaven zien vanuit dit perspectief, etc. Een belangrijke basis voor deze opgave is gelegd in het Economisch Kompas uit 2018. In de realisatie van de opgave leggen we de nadruk op de twee vleugels van de Zeister economie. De eerste is de groene vleugel, waarin prettig wonen en recreëren centraal staan. Daarnaast kiezen we voor de vleugel van bedrijvigheid die in verbinding staat met het Utrecht Science Park op de thema's gezondheidszorg, duurzaamheid en ICT.

Ambities:

- Zeist is een aantrekkelijke gemeente met goede vestigingslocaties voor bedrijven en biedt een uitstekende bereikbaarheid voor alle vervoersmiddelen.
- Bij het oppakken van de opgaven op het vlak van de economie werken we nauw samen met het bedrijfsleven, winkeliers en andere betrokkenen.
- We blijven investeren in een aantrekkelijk en leefbaar centrum van Zeist. Dat vraagt bijzondere aandacht voor een nieuwe bestemming voor het voormalige V&D pand, waarbij geldt dat we openstaan voor een gedurfde keuze.
- Het parkeren in het centrum maken we aantrekkelijker. De parkeergarages zijn beter benut en overlast van parkerende bezoekers in de omliggende wijken is fors gedaald.
- De gemeente geeft sneller duidelijkheid over het verlenen van vergunningen en ontheffingen voor bedrijven.
- We maken bedrijvenlocaties veiliger en beter bereikbaar voor zowel auto, fiets als OV. Daarnaast bieden we ruimte voor de ontwikkeling van nieuwe, moderne werklocaties voor onder meer ZZP'ers waar werk en ontmoeting kan plaatsvinden.

- We investeren in goede voorzieningen die passen bij een goed werkklimaat. Denk daarbij aan goede woningen, goede scholen, een goed sport- en cultuuraanbod, goede bereikbaarheid, een goed milieu en *state-of-the-art* ICT-voorzieningen inclusief een open glasvezelnetwerk.
- Omdat een tekort aan technisch geschoold personeel remmend kan werken op de economie in het algemeen en de isolatie/installatieopgave in het bijzonder, stimuleren we een gericht bijscholingsprogramma voor werklozen voor deze sectoren.

10 - Een maatschappelijk bewust financieel beleid

Maatschappelijke opgave:

We zorgen met een goed financieel beleid dat er ruimte is om te investeren in de maatschappelijke opgaven waar Zeist de komende jaren voor staat. Daarbij borgen we dat de lasten voor inwoners en ondernemers laag blijven en de financiële risico's beheersbaar blijven.

Ambities:

- De totale lasten voor inwoners en ondernemers houden we tenminste gelijk. Waar financiële ruimte bestaat, kiezen we ervoor om de lasten omlaag te brengen.
- We ontwikkelen nieuwe manieren om initiatieven uit de samenleving met een duidelijke maatschappelijke meerwaarde financieel rond te krijgen, bijvoorbeeld via de inzet van een garantiestelling of medefinanciering. Hierbij nemen we toekomstige financiële implicaties van een initiatief in overweging.
- We zijn scherp op de inzet van gemeentelijke middelen. Bij het bepalen van deze middelen kijken we primair naar het maatschappelijk effect op basis van een goed uitgewerkt idee.

Bijlage

Concept portefeuillevverdeling

1. Koos Janssen (burgemeester):

- a) Coördinatie op de opgaven: Goed bestuur in een betrokken samenleving & Veilig thuis en op straat.
- b) Portefeuilles: Veiligheid, Vernieuwing Lokale Democratie, Toezicht& Handhaving

2. Sander Jansen (VVD):

- a) Coördinatie op de opgaven: (Regionale) economie als versneller & Maatschappelijk bewust financieel beleid.
- b) Portefeuilles: Economie, Ruimtelijke Ontwikkeling, Financiën, Sport en de coördinatie op de transformatie in het sociaal domein.
- c) Wijkwethouder voor Austerlitz, Bosch en Duin, Den Dolder & Huis ter Heide

3. Laura Hoogstraten (GroenLinks):

- a) Coördinatie op de opgaven: Toekomstbestendig wonen & Meedoen!
- b) Portefeuilles: Participatie, Wonen, Jeugdzorg, Onderwijs en het Centrum.
- c) Wijkwethouder voor het Centrum en Lyceumkwartier

4. Marcel Fluitman (CDA):

- a) Coördinatie op de opgaven: Vitale gemeenschappen & Merkbaar nog beter in zorg voor elkaar
- b) Portefeuilles: Zorg, Welzijn, Kunst & Cultuur en Dienstverlening
- c) Wijkwethouder voor Zeist-Oost en Zeist-Noord

5. Wouter Catsburg (ChristenUnie-SGP):

- a) Coördinatie op de opgaven: Mobiliteit in beweging & Samen aan de slag voor het klimaat
- b) Portefeuilles: Duurzaamheid, Verkeer & Vervoer, Openbare Ruimte en ICT
- c) Wijkwethouder voor Zeist-West